

4.6.96

אוריאל רזן-צבי

חזית של אדם אחד/זאב סגל

אריאל רוזן-צבי היה כולו חזית, חזית של אדם אחד. דתי באמונתו ובאורח-חיו, דמוקרט בחינוכו המשפטי ובהשקפת עולמו ולוחם הרואה עצמו נקרא לחזית, אפילו זו לא קראה לו. בשעות הלילה המאוחרות, בשיחות טלפוניות מאירות-עיניים, היה אריאל מונה בהנאה, שלא פחתה גם בשעות קשות שבהן נלחם במחלתו הקשה, את החזיתות שבהן עמד באותה עת.

ואלה היו רבות מספור. יהודי דתי, שמשפחתו בראש מעייניו, יסוד מוסד בחבורה שעמה צמח, באמונתו הוא חי, ולא באמונתם של אחרים. מול חברת התייחסות קרובה שלא תמיד הבינה אותו, בנה לעצמו חזית של קירוב בין דתיים לחילוניים. מול ניסיון לכפות אורח-חיים דתי על ציבור שאיננו כזה, ניצב אריאל כסלע איתן באמונתו, שהייתה בחברתו שלו לעתים אמונת יחיד, שהכפייה אסורה היא ושסכנתה רבה יותר לרוב הפרלמנטרי הכופה מאשר לזה הנכפה. על היתר נישואין וגירושין אזרחיים לצד אלה הדתיים, על הקמת בתי-עלמין חילוניים, על שוויון זכויות האישה להלכה ולמעשה הוא לחם בכל עת ובכל מקום, ועשה לו חזית בשער בת-רבים מול רבים.

בחזית לא היסס לעמוד דיקן הפקולטה למשפטים, פרופ' אריאל רוזן-צבי, בשער האוניברסיטה, בחברת צעירים חברי תנועת "בני עקיבא", כשהוא מוחה על החלטת האוניברסיטה להזמין את הקרדינל אהרון ז'אן מארי לוסטיז'ה, הארכיבישוף של פאריס לכנס שנערך לציון יום השואה בנושא "שתיקת האלוהים". אריאל לא שתק, ובדבריו על "המומר הזה" אמר לנאספים מי שהאמין כל-כך בחברה חופשית ובוויכוח פתוח על הפגנתו "בשם סבי וסבתי שהלכו לאושוויץ כיהודים שומרי תורה ומצוות, שמסרו את נפשם על קידוש השם".

אריאל מסר את נפשו - גם בשנים האחרונות שבהן נזקק לכל כוחות הגוף והנפש כדי להיאבק במחלתו - על כל רעיון שהאמין בו. אם היה זה רעיון ההעדפה המתקנת שנועד להקל על כניסתם לפקולטה למשפטים של בני שכבות מצוקה למיניהם - היה זה אריאל שנלחם למענם כדי שלא תהא הפקולטה שלו "צפונית" מדי. אם היה זה בית המשפט העליון, שהפעיל ביקורת שיפוטית במקום שלא היה ראוי לדעתו להפעילה, או שלא ביקר את שיקול הדעת הביטחוני של הרשויות בעת שהיה ראוי לבקרו - היה ניצב אריאל בשער. הוא עשה זאת בחדות אנליטית מבריקה של תלמיד-חכם, בתערובת של חריף ובקי באוהלי תורה ובתרבות הכללית, שהערותיו לא השאירו לעתים אבן על אבן.

אריאל רוזן-צבי, שאת חזיתותיו קשה לספור, האמין שהדין איננו חזות הכול ושגם "לפנים משורת הדין" היא מידה ראויה לאדם שאיננו פטור מעשיית הטוב והישר. משנטען כי בעל הרוויח ממות אשתו שנפגעה על ידי אנשי רשות ושלפיכך אין הוא זכאי לפיצויי נזיקין, כתב רוזן-צבי שטיעון כזה אינו אלא "עושר" של טיעון משפטי השמור לבעליו לרעתו, המחזיר את המשפטן אל מידת סדום". מידתו של אריאל הייתה זו של אהבת אדם ואהבת המלחמה על ערכי אדם שבמרכזה הלל הזקן שאמונתו הייתה זאת של קירוב רחוקים.